

Урок 20

Тема. Чарівний світ і казкові образи твору. Перемога юного лицаря Міо (Буссе) над злими чарами

Мета уроку (розвиток компетентностей). *Предметних і комунікативних:* знання й розуміння змісту прочитаних епізодів повісті; уміння переказувати прочитане різними способами, відповідати на питання до художнього твору, формулювати тему та ідею прочитаного твору; висловлювати своє ставлення до зображених у творі людей, подій, ситуацій, явищ тощо. **Ключових:** розвиток уміння визначати головну і другорядну інформацію в тексті/медіатексті; розуміти порушені у творі проблеми; формування навичок створювати власний усний текст на основі прочитаного.

Обладнання: підручники, зошити, ПК, презентація за темою уроку.

Тип уроку: урок формування нових знань, умінь та навичок.

Вічний бій між добром і злом ведеться не силами незліченних армій, а кожною окремою людиною.

Беверлі Пенн

Зміст уроку

I. Актуалізація та корекція знань.

Хвилинка творчості. Учнівські розповіді про перемогу Міо над лицарем Като (зі зміною особи оповідача). Презентація заповнених удома таблиць з прикладами із тексту.

II. Мотивація навчальної діяльності. Визначення очікуваних результатів відповідно до орієнтирів навчальної програми. **Вступна бесіда.** У повісті «Міо, мій Міо» змальовано два світи: реальний і чарівний. Життя у Стокгольмі – реальне, та, на думку Буссе, «несправжнє»; інший світ – казкова Країна Далека, де життя вигадане, але таке, яким воно має бути, «справжнє». Цей особливий художній світ твору ми і досліджуємо сьогодні.

III. Формування знань, умінь, навичок і компетенцій. Робота з текстом.

Розповідь учителя з елементами бесіди. Створюючи казкові повісті, А. Ліндгрєн часто використовує популярні мотиви та образи світового фольклору і літератури. В повісті «Міо, мій Міо» традиційними є образи хлопчика-сироти, доброго короля, злого чаклуна.

Основний провідний мотив твору - пошук дитиною своїх справжніх батьків. Дія повісті розгортається у двох вимірах: герой живе в сучасному місті, потім несподівано переноситься до казкової країни, де виявляється сином короля, бореться проти злого лицаря Като. У казках ми також зустрічали чарівне яблуко (чарівний клубок), котре мало привести героя до потрібного йому місця, тут, навпаки, воно не приводить нікуди, але вказує на того, кого мали повернути батькові. Хлопчик – зовсім не казковий супергерой, він звичайний, навіть слабкий, але у довгій і важкій борні подолав злого чарівника, урятував свою країну. Ми знаходимо тут ще два традиційних мотиви, які розвивають сюжет: несподіване переміщення та мотив подорожі-випробування. Класична схема боротьби добра і зла вирішується письменницею також несподівано, звільненням живої істоти: загибель лицаря Като звільняє маленьку сіру пташку, яка була всередині його кам'яного серця.

Коментоване вибіркоче читання і аналіз тексту (с.145 - 160).

Словник. Лицар (рицар) – середньовічний професійний воїн, згодом почесний титул людини знатного роду. В переносному значенні - людина великої сили волі і високих моральних якостей. Лицар клявся дотримуватися правил лицарської честі:

- бути щедрим і милостивим, захищати слабких, бідних, знедолених, пригноблених;
- бути вірним слову, говорити правду, берегти чистоту душі;
- захищати інтереси короля і відстоювати інтереси рідного краю, своєї землі;
- жити бездоганно перед Богом і людьми, уникати несправедливості;
- берегти жінок та дітей, допомагати вдовам і сиротам.

Постановка проблемних питань. Наскільки відповідає цьому кодексу лицар Като? Чи є він взірцем лицарської доблесті? Чи можна назвати лицарем Міо? І що має на увазі Юм – Юм, коли говорить, що у Міо королівська кров? Чи досить для звання лицаря мати знатне походження? Відповіді знайдіть у тексті повісті.

Бесіда-характеристика Като.

- Чому, коли називають ім'я Като, в'януть троянди і осипається листя з дерев?
- Опишіть (зачитайте опис) королівство Країни Чужинецької? Як воно характеризує лицаря Като? - Чому вікно в кімнаті лицаря Като світиться день і ніч?
- На прикладі Ено розкажіть, як живеться людям в королівстві Като?
- Чому лицар Като прикував Зброяра в глибині чорної скелі?
- Як таємниці лицаря Като відкриває хлопцям Зброяра?
- Як зло впливає на тих, хто побачив лицаря Като?
- Які деталі розповіді свідчать, що лицар Като дуже боїться Міо?
- Чому Като наказав замкнути хлопців у вежі голоду, а не вбив одразу?
- Як себе повів лицар Като під час двобою? Чому він підставив серце під удар меча?
- Що символізує маленька сіра пташка, яка звільнилася з полону кам'яного серця Като? (Це душа лицаря Като, яка звільнилася з кам'яного полону. Казкова паралель до народної мудрості «камінь на душі».)
- Що сталося з чарами Като після його загибелі?

IV. Закріплення вивченого матеріалу, узагальнення та корекція знань.

Робота над таблицею «Реальне та фантастичне у творі»

Реальне	Фантастичне
Життя в родині опікунів. Погане ставлення тітки Едлі й дядька Сікстена до Буссе. Самотність хлопчика.	Потрапив у Країну Далеку, знайшов тата-короля. Дні його веселі та радісні.
Калле-Джигун, старий броварський кінь.	Міраміс - кінь, що вмів літати.
Жорстокі діти з Упландської вулиці.	Добрі жителі казкового королівства і злий лицар Като. Зачаровані птахи
Вечірній парк, де хлопчик грається пустими пляшками з-під пива.	Зелені луки, трояндовий сад, колодязь, що шепоче казки.
Хлопець, за висловом тітки Едлі, «миршавий, блідий і хирлявий». Злі сили гноблять хлопчика.	Міо виріс і зміцнів, став рум'яний і здоровий, засмаг на сонці й набрався сили. Міо перемагає злі сили.

V. Підбиття підсумків, рефлексія. Есей за епіграфом до уроку.

Працюємо вдома. Виконайте завдання 2 на с. 160 підручника. Намалюйте Міо, яким ви його уявляєте, або створіть інфографіку, малюнок чи графічну схему, яка показує зв'язок двох художніх світів і місце в них Буссе-Міо.